NÕUKOGU OTSUS,

30. Jaanuar 2006,

millega sätestatakse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/518/EÜ

(2006/57/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 533/2004 Euroopa partnerluse loomise kohta stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames, [1] eriti selle artiklit 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 19. ja 20. juunil Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Euroopa partnerluse kasutuselevõtu Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunaliste tulevikuväljavaadete elluviimise vahendina stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames.

(2) Määruse (EÜ) nr 533/2004 artiklis 2 on sätestatud, et Euroopa partnerluse põhimõtteid, prioriteete ja tingimusi ning mis tahes hilisemaid muudatusi käsitlevaid otsuseid teeb nõukogu.

(3) 14. juunil 2004 kiitis nõukogu heaks esimese Euroopa partnerluse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga [2]. On asjakohane kõnealust partnerlust ajakohastada, et määrata endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta esitatud arvamuse tulemuste põhjal kindlaks uued prioriteedid edasiseks tööks.

(4) Määruses (EÜ) nr 533/2004 on märgitud, et Euroopa partnerluste järelmeetmed tagatakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel loodud mehhanismide raames.

(5) Euroopa Liiduga edasise integreerumise ettevalmistamiseks peaks endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik töötama välja plaani, mis sisaldab täpset ajakava ja konkreetseid meetmeid, mida ta kavatseb võtta kõnealuse Euroopa partnerluse prioriteetidega tegelemiseks.

(6) Otsus 2004/518/EÜ tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Vastavalt määruse (EÜ) nr 533/2004 artiklile 1 sätestatakse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused käesoleva otsuse lisas, mis moodustab selle lahutamatu osa.

Artikkel 2

Euroopa partnerluse rakendamist kontrollitakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel loodud mehhanismide raamistiku, eelkõige komisjoni esitatavate iga-aastaste eduannete kaudu.

Artikkel 3

Otsus 2004/518/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 30. Jaanuar 2006

Nõukogu nimel

eesistuja

U. PLASSNIK

---

[1] ELT L 86, 24.3.2004, lk 1.

[2] Nõukogu 14. juuni 2004. aasta otsus nr 2004/518/EÜ, millega sätestatakse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused (ELT L 222, 23.6.2004, lk 20).

LISA

ENDINE JUGOSLAAVIA MAKEDOONIA VABARIIGI 2005. AASTA EUROOPA PARTNERLUS

1. **SISSEJUHATUS**

Thessalonikis toimunud Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Euroopa partnerluste kasutuselevõtu Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunaliste tulevikuväljavaadete elluviimise vahendina stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames.

Nõukogu kiitis heaks esimese partnerluse endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga 14. juunil 2004. aastal. Kõnealust esimest partnerlust on asjakohane endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemistaotlust käsitleva komisjoni arvamuse põhjal ajakohastada. Teine Euroopa partnerlus määratleb uued tegevusprioriteedid.

Uued prioriteedid kohandatakse riigi konkreetsetele vajadustele ning ettevalmistuse etapile ja vajaduse korral neid ajakohastatakse. Samuti antakse Euroopa partnerlusega riigile rahalise abi osutamise suunised.

Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigilt loodetakse, et ta võtab Euroopa partnerluse prioriteetide järgimiseks vastu plaani, kaasa arvatud ajakava ja konkreetsed meetmed.

2. **PÕHIMÕTTED**

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsess jääb Lääne-Balkani riikide Euroopa suunalise arengu raamistikuks kuni nende ühinemiseni tulevikus.

Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi jaoks kindlaksmääratud põhiprioriteedid on seotud tema võimega täita Euroopa Ülemkogu kehtestatud 1993. aasta Kopenhaageni kriteeriume ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi tingimusi, eriti nõukogu 29. aprilli 1997. aasta ja 21.-22. juuni 1999. aasta järeldustes määratletud tingimusi, 24. novembri 2000. aasta Zagrebi tippkohtumise lõppdeklaratsiooni sisu ja Thessaloniki arengukava.

3. **PRIORITEEDID**

Käesolevas Euroopa-partnerluses loetletud prioriteedid on valitud põhimõttel, et oleks realistlik eeldada, et endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariik suudab järgnevate aastate jooksul need saavutada või märgatavalt nende suunas liikuda. Tehakse vahet lühikese ja keskmise tähtajaga prioriteetide vahel. Lühikese tähtajaga prioriteetide täitmine peaks aega võtma üks või kaks aastat, pikaajaliste täitmine kolm kuni neli aastat. Prioriteedid käsitlevad nii õigusakte kui ka nende rakendamist.

Võttes arvesse *acquis*' rakendamise ja täitmise tagamisega seotud olulisi kulutusi ning ka ELi nõuete keerukust teatavates valdkondades, ei sisalda partnerlus nimetatud etapis kõiki tähtsaid ülesandeid. Tulevased partnerlused hõlmavad edasisi prioriteete kooskõlas riigi edusammudega.

Peamised lühiajalised prioriteedid on kindlaks määratud ja grupeeritud punkti 3.1 alguses. Kõnealuste prioriteetide järjekord ei tähenda nende tähtsuse järjekorda.

3.1. LÜHIKESE TÄHTAJAGA PRIORITEEDID

Võtmeprioriteedid

— Rakendada seoses järgmiste valimistega õigeaegselt OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo antud soovitusi valimisprotsessi kohta.

— Võtta vastu politseiseadus.

— Võtta vastu põhiseaduse parandused, mis on vajalikud õigusasutuste süsteemi reformimiseks kooskõlas Veneetsia komisjoni soovitustega. Võtta vastu ja rakendada meetmed, mis on vajalikud kohtunike sõltumatuse tugevdamiseks (eelkõige justiitsnõukogu ja nende liikmete valimissüsteemi reformimine), tugevdada kohtunike ja prokuröride koolitussüsteemi, parandada kohtuasjade koormuse reguleerimist ja vähendada mahajäämust.

— Lihtsustada äriühingute registreerimise ja litsentseerimise menetlusi muu hulgas rakendades äriühingute registreerimisel ainukontrolli süsteemi.

— Tagada stabiliseerimis- ja assotsieerumislepinguga võetud kohustuste rakendamine, eelkõige elektroonilise side ja tolli valdkonnas.

Poliitilised kriteeriumid

Demokraatia ja õigusriik

— Tugevdada õigusriiki üle kogu territooriumi, eelkõige reformide õigeaegse rakendamisega õiguskaitseorganites.

Valimised

— Lahendada valimisprotsessis tuvastatud puudused ning tagada vaba ja õiglane protsess järgmistel parlamendivalimistel.

— Algatada kriminaalmenetlused pettuste ja eeskirjade eiramise puhul.

Avalik haldus

— Rakendada täielikult avaliku teenistuse seadust. Apolitiseerida avalike teenistujate ja muude riigiesindajate töölevõtmine ja karjääri arendamine ning võtta kasutusele tulemuspõhine karjäärisüsteem.

— Parandada halduslikku läbipaistvust

— Võtta vastu ja rakendada seadus, mis tagab üldsuse juurdepääsu teabele.

— Tagada avalike teenistujate eetikakoodeksi tõhus rakendamine.

— Tagada kõikide riigiorganite nõuetekohane koostöö ombudsmaniga ja parandada tema soovituste põhjal järelmeetmeid.

— Luua läbipaistvad ning vastutustundlikud kohalikud omavalitsused ja arendada detsentraliseeritud fondide haldamisel sisekontrolli ja auditeerimist.

Õigusasutuste süsteem

— Tagada õigusasutuste süsteemi reformi strateegia ja tegevuskava õigeaegne rakendamine, et tugevdada õigusasutuste süsteemi sõltumatust, parandada kohtute tõhusust ja tugevdada õigusasutuste süsteemi üldist suutlikkust.

— Parandada tsiviilasjade arutamist ning luua tõhus kohtukutsete süsteem ja nende kättetoimetamine.

Korruptsioonivastane poliitika

— Rakendada täielikult korruptsioonivastase riikide rühma (GRECO) soovitused.

— Parandada riigiotsuste ja riigivara haldamise läbipaistvust (kaasa arvatud riigi maaomand, kontsessioonid ja riigihanked).

— Rakendada riikliku korruptsioonivastase võitluse komisjoni algatatud soovitusi ja parandada jätkuvalt koostööd ja koordineerimist õiguskaitseorganite vahel.

— Vaadata uuesti läbi teatavate riigiametnike diskretsionaarsed õigused ja võtta vastu selged eeskirjad huvide konfliktide kohta.

— Tagada poliitiliste parteide rahastamist ja ametnike varade kontrolli käsitlevate õigusaktide rakendamine ja rikkumiste korral rakendada tõhusaid sanktsioone.

— Teha avaliku elu põhivaldkondades kindlaks korruptsiooni ulatus, et tagada tõhusate ennetus- ja tuvastusmeetmete rakendamine.

— Tõhustada korruptsiooniasjadega tegelevate politseiuurijate ja prokuröride suutlikkust. Tagada piisav koostöö riigiprokuröri ja riikliku korruptsioonivastase võitluse komisjoni vahel.

Ohridi raamleping

— Tagada kooskõlas Ohridi raamlepinguga vastu võetud õigusraamistiku tõhus rakendamine, muu hulgas selleks, edendada rahvusrühmade vahelise usalduse kasvu.

— Viia lõpule vajaliku õigusraamistiku loomine detsentraliseerimisprotsessi rakendamiseks ja tagada, et kohalikel omavalitsustel on oma pädevuse täitmiseks vajalikud vahendid.

— Võtta vastu keskmise tähtajaga strateegiline plaan avalik-õiguslikes asutustes (kaasa arvatud õigusasutused) ja riigiettevõtetes vähemuste tasakaalustatud esindatuse kohta ning hakata seda plaani rakendama.

Inimõigused ja vähemuste kaitse

— Täita täielikult Euroopa inimõiguste konventsiooni, piinamise ja ebainimlikul või alandaval moel kohtlemise või karistamise vältimise konventsiooni ning teisi asjakohaseid rahvusvahelisi konventsioone.

— Tugevdada koostööd siseministeeriumi ja ombudsmani vahel.

— Võtta vastu seadus side pealtkuulamise kohta.

— Rakendada täielikult eeskirju, mis käsitlevad eetikat, sisekontrolli ja ametialaseid standardeid õiguskaitse-, kohtu- ja vanglaorganites.

— Edendada politsei, kohtunike, prokuröride ja teiste õiguskaitseorganite teadlikkust inimõigustega seotud kohustustest ja tagada, et need täidavad nimetatud kohustusi kooskõlas rahvusvaheliste nõuetega.

— Tagada selle põhiseadusliku põhimõtte rakendamine, mis on seotud usuliste rühmade ja gruppide lahutamisega riigist, ja vaadata uuesti üle usulisi ühendusi ja rühmi käsitlev õigusraamistik.

— Rakendada uus ringhäälinguseadus, et tagada ringhäälinguorganisatsioonide sõltumatus ja teenuse kvaliteet.

— Edendada vähemuste kaitset ja austust nende suhtes vastavalt Euroopa inimõiguste konventsioonile ja Euroopa Nõukogu rahvusvähemuste kaitse raamkonventsioonis sätestatud põhimõtetele kooskõlas ELi liikmesriikide parimate tavadega.

— Jätkuvalt edendada etniliste ühenduste juurdepääsu haridusele.

Piirkondlikud küsimused ja rahvusvahelised kohustused

— Tagada piirkondlik koostöö ja heanaaberlikud suhted, eelkõige intensiivistades jõupingutusi leida kooskõlas ÜRO julgeolekunõukogu resolutsioonidega 817/93 ja 845/93 läbirääkimiste tulemusel Kreekaga vastastikku vastuvõetav lahendus nimeprobleemile.

— Sõlmida ja rakendada lepingud naaberriikidega, mis käsitlevad eelkõige vabakaubandust, piiriülest koostööd, organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemist, inimkaubandust ja inimeste ebaseaduslikku üle piiri toimetamist, õigusalast koostööd, piirikorraldust, keskkonda, transporti ja energeetikat.

Majanduslikud kriteeriumid

— Tugevdada ettevõtjate õiguskindlust. Kiirendada kohtumenetlusi ja selgitada omandiõigusi. Võtta otsustavaid samme kinnisasjade registreerimise lõpuleviimiseks.

— Tugevdada riigi suutlikkust lahendada kaubandusvaidlusi.

— Tagada, et haldusotsused põhinevad läbipaistvatel põhimõtetel ja et kaalutlusõigusel põhinevad otsused kuuluvad tõhusale halduslikule ja kohtulikule läbivaatamisele.

— Parandada üldist ettevõtluskeskkonda, tugevdades õigusaktide rakendamist ja nende täitmist muu hulgas sellistes valdkonnades nagu auditeerimine ja ettevõtjate raamatupidamine. Parandada riigi atraktiivsust kodumaiste ja välisinvestorite jaoks.

— Lühendada pankrotiprotsessi kestust, kõrvaldada kuhjunud pankrotiprotsessidega seotud mahajäämus ja vähendada mahajäämust ettevõtjate puhul, kes on pankrotis, kuid ei ole likvideeritud.

— Tagada kõikide maksumaksjate võrdne kohtlemine. Lahendada probleem, mille puhul kus teatavatele maksumaksjatele lubatakse maksude ja sotsiaalkindlustusmaksude mittemaksmist. Likvideerida mahajäämus maksuvõlgade ja sotsiaalkindlustusmaksude maksmise osas. Tagada nende üksikisikute ja ettevõtjate tõhus kohtulikule vastutusele võtmine, kes osalesid püramiidmaksupettuste süsteemis.

— Viia lõpule turu liberaliseerimine. Eelkõige jätkata erastamisprotsessi ja võrgutööstuse liberaliseerimist.

— Tegeleda töötuse probleemiga ja toetada uute töökohtade loomist. Tagada uue tööseaduse ja tööhõiveameti reformide kiire rakendamine. Teha jätkuvalt uusi algatusi töökohtade loomise edendamise jaoks, eelkõige naiste ja noorte jaoks.

— Tugevdada usaldatavuse ja järelevalve standardeid panganduses ja kindlustuses.

— Jätkata finantssektori õigusraamistiku ühtlustamist ja tagada selle kiire rakendamine, et tagada eelkõige kiire järelejõudmine rahvusvahelistele standarditele ja tavadele.

— Jätkata riigi rahanduse juhtimise parandamist. Eelkõige rakendada rahandusalast detsentraliseerimist ja jätkata avalike teenistujate paindliku palgasüsteemi rakendamist.

Võime võtta liikmelisusest tulenevaid kohustusi

Kaupade vaba liikumine

— Viia lõpule olemasoleva institutsioonilise raamistiku ümberkorraldamine, et tagada reguleerimise, akrediteerimise, standardiseerimise ja toodete sertifitseerimise toimingute lahusus.

— Kiirendada Euroopa standardite vastuvõtmist.

— Võtta vastu õigusaktid vastavushindamisasutuste määramise ja nendest teatavakstegemise kohta ning luua toimiv vastavushindamise infrastruktuur.

— Võta vastu uus tooteohutuse seadus.

— Arendada välja turu järelevalve struktuur, mida nõutakse kaupade vaba liikumisega seotud *acquis*'ga.

— Jätkata tööd vana ja uue ning globaalse lähenemisviisi direktiivide ülevõtmist.

Kapitali vaba liikumine

— Jätkuvalt tugevdada rahapesuvastast raamistikku, eelkõige tõstes aruandvate asutuste teadlikkust ja tagades asjaomastes asutustes usaldusväärse õigusaktide rakendamise. Rakendada rahapesu ja terrorismi rahastamist käsitlevat riiklikku strateegiat.

Riigihanked

— Ühtlustada riigihankeid käsitlevaid õigusakte *acquis*'ga, eelkõige kommunaalteenuste sektoris.

— Tagada tõhus parandusmeetmete süsteem, eelkõige nende osas, kellel on õigus parandusmeetmetele, pikendades kaebuste esitamise tähtaegu.

— Suurendada avaliku sektori teadlikkust riigihangete eeskirjadest ja suurendada avaliku sektori poolt riigihangete eeskirjadest kinnipidamist.

— Luua riigihangete büroo vastava personali ja seadmetega, pidades silmas selle osatähtsust korruptiivse tegevuse avastamisel.

Äriühinguõigus

— Jätkata äriühingute registreerimise protsessi reforme, et vähendada keerukaid ja pikki protseduure.

— Tagada raamatupidamis- ja finantsaruandluse nõuetekohane täitmine. Tagada rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite rakendamine.

— Tagada, et raamatupidamisstandardite komitee hakkaks toimima.

Intellektuaalomandiõigus

— Tagada õigusaktide rakendamine intellektuaal- ja tööstusomandi õiguste kaitse valdkonnas. Tagada, et trahve ja muid sanktsioone rakendatakse tõhusalt ja neil on hoiatav mõju. Eraldada sel eesmärgil piisavaid ressursse õiguskaitsesüsteemile.

Konkurents

— Tagada õigusaktide rakendamine monopolivastase võitluse ja riigiabi kontrolli valdkonnas. Usaldada konkurentsi kaitsmise komisjonile seaduse täitmiseks tõhusad vahendid ja tagada riigiabi komisjoni sõltumatus, kindlustades komisjonile adekvaatse personali ja hooned.

— Luua kõikide kehtivate abimeetmete kohta täielik nimistu ja aruandlus.

— Jätkuvalt ühtlustada õigusakte ELi konkurentsialaste õigusaktidega ja ELi riigiabi eeskirjadega.

— Tõsta riigiasutuste ja ettevõtlussektori teadlikkust.

Finantsteenused

— Tugevdada rahandussektorit, eelkõige kindlustussektorit ja väärtpaberiturge käsitlevaid õigusakte ja asjaomast järelevalve raamistikku, kaasa arvatud täitmise tagamist.

— Luua kindlustussektoris iseseisev ja nõuetekohase personaliga järelvalve asutus.

Infoühiskond ja meedia

— Lõpetada stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu rikkumine, võttes kõik vajalikud meetmed, et täita elektrooniliste sidevõrkude liberaliseerimise kohustust, mis hõlmab kõikide vajalike teiseste õigusaktide vastuvõtmist, ja reguleerivate organite edasist tugevdamist.

— Tagada olulise turujõuga ettevõtjate konkurentsi soodustavad meetmed.

— Tagada, et meediat käsitlevad õigusaktid on kooskõlas Euroopa Nõukogu ja komisjoni 2005. aasta maikuu ühise ekspertiisi soovitustega.

— Tagada, et au teotamist käsitlevad õigusaktid vastavad Euroopa standarditele.

— Tugevdada elektroonilise meedia nõukogu sõltumatust ja haldussuutlikkust.

Põllumajandus ja maaelu areng

— Kiirendada põllumajandusliku maa kinnistusraamatusse kandmist.

— Võtta vastu vajalikud õigusaktid ja luua sobivad haldusstruktuurid ELi nende instrumentide kasutamiseks, mis on seotud maaelu arendamisega, sealhulgas valmistada ette maaelu arendamise makseasutuse rajamine.

Toiduohutus, veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika

— Jätkata õigusaktide ühtlustamist veterinaariat ja fütosanitaariat käsitleva *acquis*'ga.

— Tugevdada veterinaarteenistuse suutlikkust kesk- ja kohalikul tasandil, et luua toimiv ELiga ühtesobiv kontrollsüsteem, eelkõige impordi kontrollimiseks. Tugevdada juhtimist ja inspektorite väljaõpet.

— Luua veiste ja muude asjaomaste loomaliikide kindlaksmääramise ja registreerimise süsteem.

— Jätkuvalt ühtlustada loomahaiguste ja loomade tervisekontrolli süsteeme nii ELi õigusaktide ja institutsiooniliste nõuetega kui ka A-nimekirja haiguste situatsiooniplaaniga.

— Töötada välja toiduainetööstuse ajakohastamise programm, et viia toiduainetööstus vastavusse EL nõuetega.

Transpordipoliitika

— Jätkata ühtlustamist maanteetranspordi *acquis*'ga, eelkõige seoses turule juurdepääsuga, ohtlike ainete transpordiga, sotsiaalse ja fiskaalse *acquis*'ga.

— Luua raudteesektoris reguleeriv organ, mis on sõltumatu infrastruktuuri juhist ja raudtee-ettevõtjatest. Luua ohutusamet, kes väljastab ohutustõendeid. Ühtlustada õigusakte ohtlike ainete transporti raudteel käsitlevate ELi eeskirjadega,.

— Jätkata ohutuseeskirjade ja turul opereerimise eeskirjade ühtlustamist lennunduses. Tugevdada tsiviillennundusameti haldussuutlikkust.

— Sõlmida Euroopa ühtse õhuruumi leping koos protokolliga, mis käsitleb ELi lennundusalaste õigusaktide rakendamise üleminekumeetmeid.

— Jätkata Kagu-Euroopa transpordi piirkondliku tuumvõrgu väljaarendamist käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi rakendamist.

Energeetika

— Alustada elektri ja gaasi siseturgu, energia tõhusust ja taastuvaid energiaallikaid käsitlevate õigusaktide ühtlustamist *acquis*'ga, et avada energiaturg järk-järgult konkurentsile.

— Tugevdada energia regulatiivkomisjoni sõltumatust.

— Alustada energiaühenduse lepingu rakendamist.

— Tõhustada kõikide energeetikasektorite haldussuutlikkust.

Maksustamine

— Suurendada haldussuutlikkust maksualaste õigusaktide rakendamisel ja võidelda maksupettuste vastu.

— Võtta struktuurseid meetmeid, et kiiresti reformida kontrollimise põhimõtteid ja parandada kontrollimise suutlikkust.

— Töötada välja auditeerimise strateegia ja adekvaatsed IT-süsteemid.

— Parandada tubakatoodete maksustamiskorda, et lõpetada ebavõrdsus kodumaiste ja importtoodete vahel.

— Pidada kinni äriühingute maksustamise juhendi põhimõtetest ning tagada uute maksustamismeetmete vastavus neile.

Statistika

— Tugevdada riigi statistikaameti suutlikkust, et viia õigeaegselt läbi põllumajandusloendus ja äriühingute loendus ja jätkuvalt arendada rahvamajanduse arvepidamist ja vastavat statistikat. Tõhustada põllumajandusstatistika kogumist ja töötlemist kooskõlas ELi standardite ja metodoloogiaga.

— Parandada riigi statistikaseadust ja harmoniseerida see täielikult ELi standarditega ning luua nõuetekohased tingimused statistika *acquis*' rakendamiseks.

Ettevõtlus- ja tööstuspoliitika

— Jätkata Euroopa väikeettevõtjate harta rakendamist. Võtta väljaõppe ja konsultatsiooniteenuste jaoks kasutusele kviitungid. Teha väikeettevõtjatele äritegevuse alustamisel maksusoodustusi. Parandada väikeettevõtjate toetamise ja esindamise võimalusi.

— Hakata süstemaatiliselt hindama uute eeskirjade mõju ettevõtjatele.

— Tagada laenugarantii fondi loomine ja selle professionaalne sõltumatu juhtimine.

— Tagada e-allkirja käsitlevate õigusaktide tõhus rakendamine.

Regionaalpoliitika ja struktuurivahendite koordineerimine

— Töötada välja laiaulatuslik ja ühtne strateegia ja regionaalarengu seaduse eelnõu.

— Teha kindlaks partnerluste struktuurid, tagades tiheda koostöö asjaomaste huvigruppide vahel nii riigi kui ka piirkondlikul tasandil.

Õigus, vabadus ja julgeolek

— Võtta vastu piiri järelevalve seadus, kaasa arvatud sätted integreeritud piirikorralduse strateegia kohta, ja välismaalaste seadus ning rakendada neid seadusi. Rakendada integreeritud piirikorralduse tegevuskava. Valmistada kõikides piirikontrollipunktides kasutamiseks ette käsiraamatud, mis vastavad Schengeni käsiraamatule.

— Töötada välja piirikorralduse peamised andmebaasid ja tagada nende ühendatus. Moderniseerida dokumentide analüüsi ja piirijärelvalve seadmeid. Võtta kasutusele kõrge kvaliteediga reisi- ja isikut tõendavad dokumendid. Korraldada Kaitseministeeriumist ületulnud personalile mitmeaastase väljaõppeprogrammi alusel täiendav väljaõpe.

— Jätkata politseireformi tegevuskava rakendamist. Tagada adekvaatne rahastamine ja väljaõpe. Tugevdada koordineerimist ja koostööd politseiasutuste vahel ja politsei ja korrakaitseorganite vahel.

— Töötada politseis välja laiaulatuslik inimressursse ja väljaõpet käsitlev strateegia ning rakendada seda. Moderniseerida seadmeid, eelkõige uurimise erivaldkondades.

— Jätkata organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisele suunatud meetmete rakendamist. Luua asutustevaheline integreeritud jälitussüsteem, et võidelda organiseeritud kuritegevuse, sealhulgas inimkaubanduse, relvade ja narkootikumidega kauplemise vastu.

— Töötada välja riiklik narkootikumide strateegia kooskõlas ELi narkootikumide strateegiaga aastateks 2005–2012 ja tugev jälitusüksus ning tagada väljaõpe jälitustegevuse alal. Tagada adekvaatsed ressursid tunnistajakaitse korraldamiseks. Tugevdada arvutikuritegude uurimise suutlikkust.

Keskkond

— Parandada õigusaktide rakendamist ja keskkonnaseiret.

— Tugevdada keskkonnainspektsiooni ja muid täitevasutusi. Tagada õigusaktide täitmine. Tagada, et trahve ja muid sanktsioone rakendatakse tõhusalt ja neil on hoiatav mõju.

— Tugevdada haldussuutlikkust riiklikul ja kohalikul tasandil ning alustada strateegiliste plaanide, sealhulgas finants-strateegiliste ettevalmistamist.

— Töötada esialgsete ühtlustamiskulude põhjal välja keskkonna investeerimisstrateegia.

Tolliliit

— Ühtlustada üldiste tollimaksude tase *acquis*' nõuetega. Kaotada iga tariifikoodide jaotamise taotluse erimaks 100 euro väärtuses, kuna nimetatud maks on vastuolus *acquis*'ga ja sellega rikutakse stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu sätteid.

— Suurendada tolli käsitlevate õigusaktide rakendamisel ja piiriüleste kuritegude vastu võitlemisel haldussuutlikkust.

— Võtta kõik vajalikud meetmed päritolureeglite nõuetekohaseks rakendamiseks.

— Jätkuvalt ühtlustada õigusakte ja menetlusi *acquis*'ga, eelkõige transiidi, lihtsustatud menetluste ja tariifikvootide valdkonnas.

Välissuhted

— Jätkata tööd regionaalse Kagu-Euroopa vabakaubanduslepingu suunas.

Finantskontroll

— Võtta vastu ühtsed õigusaktid kogu sisekontrolli valdkonnas, hõlmates juhtide vastutuse, sõltumatu sisekontrolli, tsentraliseeritud harmoniseerimise ja pettuste vältimise kõiki aspekte.

— Töötada välja avaliku halduse sisefinantskontrolli strateegia või poliitiline dokument, mis on aluseks riigikontrolli keskmise tähtajaga prioriteetide rakendamisele.

— Viia lõpule funktsionaalselt sõltumatute siseauditiüksuste loomine riigi keskasutustes ja luua sellised üksused omavalitsuste tasandil. Tugevdada rahandusministeeriumi koordineerivat osa. Tagada adekvaatne personal, väljaõpe ja varustus.

— Luua finantsjuhtimise ja -kontrolli ühtlustamise üksus rahandusministeeriumis.

— Arendada välja tõhusad juhtimise-, järelevalve-, kontrolli- ja auditisüsteemid, mis on vajalikud programmide teostamiseks ELi ühinemiseelsete mehhanismide raames ja detsentraliseeritud rakendamise tingimustes.

— Tõhustada riigikontrolli tegevuslikku ja rahalist sõltumatust ning tagada aruannete järeldustele tuginevad järelmeetmed.

3.2. KESKMISE TÄHTAJAGA PRIORITEEDID

Poliitilised kriteeriumid

Demokraatia ja õigusriik

Avalik haldus

— Jätkuvalt arendada stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu rakendamisel haldussuutlikkust.

— Jätkuvalt suurendada kodanikuühiskonna, sealhulgas sotsiaalpartnerite aktiivset osalemist otsustusprotsessides.

Õigusasutuste süsteem

— Viia lõpule kohtureformi strateegia ja tegevuskava rakendamine. Tagada õigusasutuste süsteemi sõltumatus ja tõhusus.

— Saavutada käegakatsutavad tulemused õigusasutuste süsteemi toimimise parandamisel, suurendades tsiviilasjade läbiviimise kiirust.

— Jätkata kohtunike ja prokuröride koolitusakadeemia arendamist.

— Arendada edasi õigusasutuste süsteemi suutlikkust organiseeritud ja majanduskuritegude lahendamisel.

— Tagada kohtutele adekvaatne varustus ja IT-tugi.

Korruptsioonivastane poliitika

— Jätkuvalt rakendada korruptsioonivastase võitluse strateegiat ja tõhustada teadlikkust tõstvaid algatusi halduses ja laia avalikkuse hulgas. Tagada korruptsioonivastaseks võitluseks kohandatud meetmete ja vastuvõetud õigusaktide tõhus rakendamine.

— Töötada välja metodoloogia ja käivitada luureandmete kogumise ja jagamise ning andmebaaside ühise kasutamise süsteem.

Ohridi raamleping

— Viia lõpule detsentraliseerimisprotsess ja jätkuvalt rakendada avalikus halduses ja riigiettevõtetes vähemuste tasakaalustatud esindatuse strateegiat.

Inimõigused ja vähemuste kaitse

— Jätkuvalt edendada austust inimõiguste vastu õiguskaitseorganites ja kinnipidamiskohtades ning vanglates.

Majanduslikud kriteeriumid

— Jätkuvalt parandada ettevõtluskeskkonda. Eelkõige viia lõpule kinnisasjade registreerimine ja sellega seoses tugevdada kinnistusraamatut. Tagada läbipaistva õigusraamistiku alusel võlausaldajatele nende õiguste jõustamine. Jätkuvalt parandada investoritele pakutavaid tingimusi.

— Parandada valitsemistava kvaliteeti, samal ajal riigi rahanduse usaldusväärsust säilitades.

— Võtta meetmeid, et integreerida mitteformaalne sektor formaalsesse majandusse, eelkõige selleks, et tagada sotsiaalkindlustus kõikidele töötajatele, kõrvaldada registreerimata äriühingutes tekitatud ebaaus konkurents.

— Kiirendada struktuurseid muudatusi ja majandustegevuse mitmekesistamist, pidades silmas riigi suhteliste eeliste paremat ärakasutamist.

— Jätkata piirkondlikku majandusintegratsiooni. Kaasajastada transpordi ja side infrastruktuuri. Laiendada riigi kaubanduse integreerimist piirkondlikul tasandil.

— Vähendada mitteproduktiivsete kulutuste suhteliselt kõrget osakaalu, samal ajal suurendades hariduse, infrastruktuuri ning uurimise- ja arendustegevuse rahastamist.

— Kaasajastada haridussüsteemi. Viia haridussüsteemi kvaliteet vastavusse Euroopa standarditega. Ajakohastada kesk- ja kõrghariduse õppekavasid. Teha jõupingutusi, et luua kaasaegne kutseharidus-ja koolitussüsteem.

— Suurendada maksukogumise ja kulukontrolli haldussuutlikkust. Parendada sisekontrolli ja auditi standardeid.

Võime võtta liikmelisusest tulenevaid kohustusi

Kaupade vaba liikumine

— Suurendada jõupingutusi, et saada Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee ning Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituudi täisliikmeks. Tagada asjakohane töötajaskond standardiinstituudis.

— Tugevdada haldussuutlikust turujärelvalve tõhusaks tagamiseks.

— Võtta õigusaktides kasutusele vastastikuse tunnustamise klauslid.

Töötajate vaba liikumine

— Arendada välja piisav haldussuutlikkus, et rakendada ühenduse eeskirju sotsiaalkindlustusskeemide koordineerimisel.

Asutamisõigus ja teenuste osutamise vabadus

— Võtta vastu õigusaktid välismaa kutsekvalifikatsioonide tunnustamiseks ja luua sel eesmärgil haldusstruktuurid ja menetlused.

— Võtta vastu postidirektiivi alusel postiteenuse põhimõtted, kaasa arvatud postiteenuste valdkonnas sõltumatu riikliku reguleeriva asutuse loomine.

Äriühinguõigus

— Tagada kõrgetasemelised auditistandardid.

Konkurents

— Jätkuvalt parandada jõustamist konkurentsipoliitika ja riigiabi kontrolli valdkonnas.

Infoühiskond ja meedia

— Võtta infoühiskonnas ja meedias üle ELi raamistik ning seda rakendada.

— Võtta vastu õigusaktid e-kaubanduse ja tingimusjuurdepääsuga teenuste kohta.

— Jätkata ühtlustamist piiriülese televisiooni Euroopa konventsiooni ja piirideta televisiooni direktiivi alusel.

— Jätkuvalt tugevdada reguleerivate ametiasutuste haldussuutlikkust.

Põllumajandus ja maaelu areng

— Arendada välja üldine maaelu arengu strateegia.

— Kaasajastada põllumajandusasutuste suutlikkust ja viia lõpule ühise põllumajanduspoliitika juhtimismehhanismide jõustamise ja praktilise rakendamise ettevalmistused, eelkõige integreeritud haldus- ja kontrollisüsteem (ning makseasutus. Tagada maatükkide identifitseerimissüsteemi toimimine.

— Luua viinamarjaistanduste register ja panna see toimima.

Toiduohutus, veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika

— Jätkata transmissiivseid spongioosseid entsefalopaatiaid ja loomseid kõrvalprodukte käsitlevate õigusaktide vastavusseviimist *acquis*'ga, rakendada ja kontrollida nende täitmist ning luua vajalik kogumis- ja töötlemissüsteem.

— Luua asjakohase töötajaskonnaga taimekaitseasutus ja võimaldada asjakohane laboratoorium fütosanitaarsete teenuste osutamiseks. Jätkuvalt fütosanitaarsete õigusaktide vastavusseviimist *acquis*'ga.

Transpordipoliitika

— Jätkata tööd eesmärgiga viia maanteetranspordi valdkonnas õigusaktid täielikku vastavusse *acquis*'ga. Jätkata õigusaktide raudteealase õigusaktide vastavusseviimist *acquis*'ga (esimene ja teine raudteepakett ja koostalitusvõime). Saavutada lennunduse õigusaktide täielik vastavusseviimine. Tagada vastavate õigusaktide jõuline täitmine.

— Jätkata Kagu-Euroopa transpordi piirkondliku tuumvõrgu väljaarendamist käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi rakendamist.

Energeetika

— Jätkata energiaühenduse lepingu nõuete rakendamist.

— Töötada tuumaenergiat käsitlevate õigusaktide *acquis*'ga vastavusseviimiseks ja tugevdada haldussuutlikkust nimetatud sektoris.

Maksustamine

— Ühtsustada maksuõigus täielikult *acquis*'ga, kaasa arvatud uued õigusaktid (näiteks energeetikadirektiiv).

— Jätkata maksuameti reformi ja tagada selle nõuetekohane funktsioneerimine.

— Jätkata ettevalmistusi, et tagada koostalitusvõime ELi arvutisüsteemiga.

— Suurendada läbipaistvust ning tõhustada teabevahetust EL liikmesriikidega, et hõlbustada maksudest hoidumist ja maksustamise vältimist takistavate meetmete jõustamist. Selles suhtes võiks teabevahetus ELi liikmesriikidega põhineda OECD teabevahetuse näidislepingul.

Statistika

— Määratleda statistika piirkonnad, mis on vastavuses Statistiliste territoriaalüksuste nomenklatuuriga, ja alustada piirkondliku statistika tegemist.

— Luua põllumajandusloenduse alusel põllumajandusettevõtjate register ja käsitleda vajakajäämisi põllumajandusstatistikas.

— Jätkuvalt arendada makromajandusstatistikat ja sotsiaalstatistikat.

— Arendada välja usaldusväärne ettevõtlusstatistika, mis põhineb statistilisel ettevõtlusregistril ja ettevõtlusloendusel.

Sotsiaalpoliitika ja tööhõive

— Jätkata töötervishoiu, tööohutuse, tööõiguse ja diskrimineerimise vältimise alal õigusaktide vastavusse-viimist ELi õigusaktidega ja tugevdada vastavaid haldusstruktuure.

— Tugevdada tööinspektsiooni, tagades asjakohase töötajaskonna ja varustuse, ja võimaldada nimetatud asutusel kohaldada tõhusaid ja hoiatavaid sanktsioone.

— Arendada välja ja rakendada laiaulatuslikku tööhõivestrateegiat, hõlmates kõiki asjaomaseid sidusrühmi, pidades silmas nende osalust Euroopa tööhõive strateegias, kasutades asjakohast analüüsi-, rakendus- ja hindamissuutlikkust.

Ettevõtlus- ja tööstuspoliitika

— Määratleda ja rakendada tööstusstrateegia, mis soodustab kasvu ja uuenduslikkust.

— Jätkuvalt arendada väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate tugimehhanisme ja parandada nende juurdepääsu finantsteenustele.

Regionaalpoliitika ja struktuurivahendite koordineerimine

— Tagada vastutusalade selge jaotamine ja tõhus ministeeriumidevaheline koordineerimine, et arendada välja laiaulatuslik ja ühtne regionaalarengu strateegia.

— Luua partnerlusstruktuurid, et tagada tihe koostöö asjaomaste sidusrühmade vahel riigi ja piirkondlikul tasandil. Kaasata sotsiaalmajanduslikud ja muud partnerid.

— Tagada, et määratud juhtimis-ja makseasutused arendavad pidevalt oma suutlikkust.

— Määratleda ja rakendada riiklikud ja piirkondlikud arenguplaanid.

— Tõhustada finantsjuhtimist ja kontrollimenetlusi ning koostada nõuetekohane järelevalve- ja hindamis-süsteemid.

— Luua riiklik piirkondliku arengu asutus.

— Arendada projekti ettevalmistamis- ja juhtimissuutlikkust kooskõlas struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidega nii kesktasandil kui ka statistiliste territoriaalüksuste nomenklatuuri III tasandil.

Õigus, vabadus ja julgeolek

— Viia lõpule integreeritud piirikorralduse strateegia rakendamine.

— Jätkata politseireformi tegevuskava rakendamist. Jätkata seadmete kaasajastamist ja tõhustada väljaõpet. Jätkuvalt arendada inimressursside juhtimissüsteemi.

— Jätkuvalt arendada integreeritud jälitustegevuse süsteemi. Tugevdada eriuurimise suutlikkust, et võidelda organiseeritud kuritegevuse vastu, kaasa arvatud inimkaubandus, relvad ja narkootikumid.

— Võtta kasutusele varjupaigamenetlused, mis on täielikus kooskõlas rahvusvaheliste ja Euroopa standarditega, kaasa arvatud kaebuste esitamise uuendatud süsteem. Tugevdada haldussuutlikkust, võttes vastu nii haldusstruktuuride strateegilise plaani kui ka varjupaigajuhtumite käsitlemise suunised. Tugevdada protsessijuhtimist ja tugisüsteeme. Tugevdada vastuvõtu suutlikkust ja arendada välja keskne andmebaas kõikide välismaalaste jaoks, mis hõlmab varjupaiku, sisserännet ja viisasid.

— Arendada välja ja rakendada migratsioonipoliitikat, kaasa arvatud aktiivset tagasisaatmispoliitikat, mis on kooskõlas ELi standarditega ja tõhus võitluses illegaalse siserände ning teisese sisserändega.

Teadus- ja uurimistöö

— Alustada integreeritud teaduspoliitika kujundamist ja rakendamist.

— Tugevdada uurimis- ja tehnoloogiaarendussuutlikkust, et tagada edukas osalus ühenduse raamprogrammides.

Keskkond

— Integreerida keskkonnakaitse nõuded muude sektorite põhimõtetesse, eelkõige keskkonnamõjude hindamise arendamise kaudu.

— Suurendada investeeringuid keskkonna infrastruktuuridesse, pöörates erilist tähelepanu heitvee kogumisele ja töötlemisele, joogiveevarudele, õhu saastatuse käsitlemisele ja jäätmete käitlemisele.

Tarbijakaitse ja tervishoid

— Jätkata ohutusega seotud meetmete vastavusseviimist *acquis*'ga.

Tolliliit

— Viia tolli õigusaktid ja protseduurid täielikku vastavusse ELi õigusaktide ja standarditega ning täielikult rakendada neid protseduure kogu territooriumi ulatuses.

— Jätkata tolliameti tugevdamist ja tagada selle nõuetekohane funktsioneerimine, et see oleks vastav ELi standarditele. Viia lõpule 2004–2008. aasta strateegilise plaani rakendamine.

— Jätkata ettevalmistusi, et tagada koostalitusvõime ELi arvutisüsteemiga.

Välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika

— Tagada, et võetakse täielikult arvesse dokumenti "ELi juhtpõhimõtted, mis käsitlevad Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi osalisriigi ja ÜRO vahelist kokkulepet isikute kohtule üleandmise tingimuste kohta", mis võeti vastu 30. septembril 2002. aastal.

Finantskontroll

— Arendada ja rakendada juhtide vastutuse detsentraliseeritust ja sõltumatult läbiviidavat siseauditit kooskõlas rahvusvaheliselt aktsepteeritud standarditega ja ELi parimate tavadega, järgides avaliku sektori sisefinantskontrolli mudelit, ühtsete õigusaktide ja piisava institutsionaalse suutlikkuse kaudu. Tagada, et nimetatud protsessi juhib rahandusministeerium, kellel on koordineeriv ja ühtlustav roll.

— Jätkuvalt tugevdada riigikontrolli tegevussuutlikkust ja sõltumatust nii tegevuse kui ka finantseerimise mõttes.

— Arendada välja menetlused ja haldussuutlikkus, et tagada EÜ finantshuvide tõhus kaitse.

4. **PROGRAMMID**

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis alusel antakse ühenduse abi Lääne –Balkani riikidele olemasolevate rahastamisvahendite raames, eelkõige vastavalt nõukogu 5. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 2666/2000, mis käsitleb Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Jugoslaavia Liitvabariigi ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi abistamist ([1]). Seetõttu ei ole käesoleval otsusel finantsmõju. Endisel Jugoslaavia Makedoonia Vabariigil on võimalik taotleda rahastamist mitut riiki hõlmavatest ja horisontaalprogrammidest.

5. **TINGIMUSLIKKUS**

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevatele Lääne-Balkani riikidele antakse ühenduse abi tingimusel, et nad on edukad Kopenhaageni kriteeriumite ning eelkõige käesoleva Euroopa partnerluse konkreetsete prioriteetide täitmisel. Nende tingimuste mittetäitmise korral võib nõukogu võtta asjakohaseid meetmeid määruse (EÜ) nr 2666/2000 artikli 5 alusel. Ühenduse abi suhtes kohaldatakse ka nõukogu 29. aprilli 1997. aasta järeldustes määratletud tingimusi, eelkõige osas, mis käsitlevad eelkõige abisaaja kohustust teostada demokraatlikke, majanduslikke ja institutsioonilisi ümberkujundusi.

6. **JÄRELEVALVE**

Euroopa partnerluse rakendamist jälgitakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel loodud mehhanismide, eelkõige komisjoni esitatud aastaaruannete kaudu.

([1]) EÜT L 306, 7.12.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005 (EÜT L 344, 27.12.2005, lk 23).